

Sygn. akt I C 1265/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Chomiuk

Protokolant st. sekr. sąd. Iwona Bierkat

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2015 r. w Siedlcach sprawy

z powództwa L. W.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Zasądza na rzecz L. W. od (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 30.081,25 zł (trzydzieści tysięcy osiemdziesiąt jeden zł dwadzieścia pięć gr) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2011 r do dnia zapłaty,

II. W pozostałej części powództwo oddala,

III. Zasądza od L. W. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.168,50 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt osiem zł pięćdziesiąt gr) tytułem zwrotu części kosztów procesu,

IV. Nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa od (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.070 zł (dwa tysiące siedemdziesiąt zł) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych, odstępując od obciążania L. W. obowiązkiem zapłaty na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych w części nań przypadającej.

I C 1265/13

UZASADNIENIE

L. W. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 105.502,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2011 r do dnia zapłaty. L. W. wniosła także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego żądania powódka wskazała, iż posiadała ubezpieczenie (...) budynku mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...) za okres od 15.06.2011r do 14.06.2012 r. Sumę gwarancyjną ubezpieczenia stanowiła kwota 150.000 zł. Od tej sumy powódka zapłaciła składkę ubezpieczeniową. Ochroną wynikającą z umowy objęty był również pożar budynku mieszkalnego. W dniu 08.11.2011r budynek mieszkalny objęty ochroną ubezpieczeniową został spalony. Powódka wystąpiła do pozwanego o wypłatę odszkodowania adekwatnego do powstałej szkody. Ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznał powódce odszkodowanie w wysokości 44.497,07 zł. Szkoda jakiej doznała powódka znacznie przekracza wysokość wypłaconej kwoty. Powódka zasięgnęła w tym zakresie opinii biegłego rzeczoznawcy, który wartość kosztorysową odtworzenia budynku mieszkalnego określił na kwotę 222.984,96 zł. Powódka wskazała, iż pismem z dnia 05.07.2013 r wezwała pozwanego do zapłaty należnego jej odszkodowania, ale ten odmówił zapłaty.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniosł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany zakład ubezpieczeń wskazał, iż roszczenia powódki są niezasadne. W chwili pożaru budynek nie był zamieszkały, jego stan techniczny, sposób budowy, materiały z jakich został zbudowany opisane są w informacji o szkodzie sporządzonej w toku postępowania likwidacyjnego. Pozwany wskazał, iż budynek został ubezpieczony w wartości rzeczywistej, co oznacza, iż wysokość szkody ustalana jest w wysokości odpowiadającej kosztom naprawy lub odbudowy określonych zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów pomniejszonych o stopień zużycia technicznego. Pozwany wskazał, iż zaspokoił roszczenie powódki wypłacając odszkodowanie w kwocie 45.018,07 zł. Odszkodowanie to odpowiada kosztom odbudowy budynku zgodnie z warunkami ubezpieczenia przy uwzględnieniu 40% zużycia. Pozwany wskazał, iż przedstawiony przez powódkę kosztorys został sporządzony niezgodnie z warunkami ubezpieczenia i uwzględnia koszty odbudowy budynku w nowej technologii oraz materiały odbiegające od materiałów użytych do budowy budynku przed szkodą, a także nie uwzględnia zużycia technicznego budynku. Tym samym, zdaniem pozwanego, kosztorys ten nie może stanowić podstawy do określenia wartości szkody. Ponadto pozwany wskazał, iż powódka nabyła przedmiotowy dom wraz z działką o powierzchni 0,3467 ha w 2000 r za cenę 50.000 zł. Tym samym wartość tego budynku już wówczas była niższa niż określona przez powódkę wartość szkody.

Sąd ustalił, co następuje:

L. W. umową z dnia 06.06.2000 r nabyła zabudowaną budynkiem mieszkalnym działkę położoną we wsi T. o nr(...), o powierzchni 3467 mkw. za cenę 50.000 zł. (umowa – akta likwidacji szkody) Przez pierwsze pięć – sześć lat od zakupu budynek mieszkalny był wynajmowany przez powódkę lokatorom. Później budynek był niezamieszkały. W budynku po jego zakupie nie były przeprowadzane żadne remonty. Nie były wykonywane przeglądy instalacji elektrycznej. (wyjaśnienia powódki złożone w toku niniejszej sprawy)

L. W. po zakupie domu zawarła z pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia (...) budynku mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...). Ubezpieczenie było wznawiane i ostatnio obejmowało okres od 15.06.2011r do 14.06.2012 r. Przedmiotem ubezpieczenia był budynek o wartości rzeczywistej. Sumę gwarancyjną ubezpieczenia stanowiła kwota 150.000 zł. Wartość budynku przed zawarciem umowy nie była szacowana przez pracowników pozwanego. Wartość ta została podana orientacyjnie przez powódkę. Od tej sumy powódka zapłaciła składkę ubezpieczeniową w wysokości 192 zł. Ochroną wynikającą z umowy objęty był również pożar budynku mieszkalnego. (umowa k. 10, aneks do umowy k. 11, wyjaśnienia powódki złożone w toku sprawy, akta szkodowe)

W dniu 08.11.2011 r w budynku mieszkalnym należącym do powódki, a objętym umową ubezpieczeniową wybuchł pożar. (okoliczność bezsporna) Przyczyny pożaru nie zostały ustalone. (pismo Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w M. k. 108, pismo Komendy Powiatowej Policji w M. k. 109) Budynek został całkowicie zniszczony i nie nadaje się do remontu, tylko do rozbiórki. (opinia biegłego z zakresu budownictwa k.121 – 128)

Pozwany decyzją z dnia 08.12.2011r przyznał powódce w związku z zaistniałą szkodą kwotę 44.497,07 zł. (akta z likwidacji szkody)

L. W. po uzyskaniu decyzji pozwanego o wysokości wypłaconego odszkodowania zleciła rzeczoznawcy budowlanemu sporządzenie ekspertyzy technicznej dotyczącej stanu technicznego budynku po pożarze wraz z kalkulacją naprawy szkody. Z wyceny sporządzonej przez A. K. wynika, iż wartość kosztorysowa robót związanych z odbudową spalonego domu wyniosła na czerwiec 2012 r tj. datę sporządzenia wyceny kwotę 222.984,96 zł. (ekspertyza k. 16 – 56)

Pismem z dnia 05.07.2013 r skierowanym do ubezpieczyciela L. W. poprzez swego pełnomocnika wniosła o ponowne rozpatrzenie jej sprawy i przyznanie odszkodowania w pełnej kwocie 105.497,07 zł w terminie do dnia 26 lipca 2013 r. (pismo k. 13)

W odpowiedzi na pismo powódki ubezpieczyciel odmówił wypłaty żądanej kwoty. (pismo k. 14)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku;

Zawarta przez strony umowa ubezpieczenia budynku mieszkalnego dotyczyła odpowiedzialności pozwanego za szkody powstałe w wyniku pożaru tego budynku. Integralną częścią zawartej przez strony umowy były ogólne warunki ubezpieczenia (...) ustalone uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 16 września 2010 r ze zmianami ustalonymi uchwałą nr (...) z dnia 14 października 2010 r oraz uchwałą nr (...) z dnia 8 listopada 2010 r. (k.269 – 278v) Zgodnie z § 19 ust. 1 pkt. 2 ppkt. b) o.w.u. wysokość odszkodowania ustala się dla budynku mieszkalnego ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej. Definicję wartości rzeczywistej zawiera § 2 pkt. 76 o.w.u. Wartość rzeczywista jest to wartość nowa, pomniejszona o stopień zużycia technicznego. Sposób wyliczenia wysokości odszkodowania dla budynku mieszkalnego został określony w treści § 21, gdzie w pkt. 3 wskazano, iż wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia powstania szkody, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem z tytułu odbudowy lub naprawy albo kosztorysem. Zatem przy ustalaniu wysokości odszkodowania należnego powódce trzeba mieć na uwadze treść wyżej przytoczonych zapisów, jako wiążących obie strony umowy.

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, iż budynek należący do powódki, a objęty umową ubezpieczenia został zniszczony w wyniku pożaru. Przy czym w toku niniejszej sprawy nie udało się ustalić przyczyn tego pożaru. W szczególności w ocenie Sądu brak jest dowodów potwierdzających tezę, iż do pożaru doszło wskutek awarii instalacji elektrycznej, co wiązałoby się z brakiem przeglądów okresowych tej instalacji. Powódka jak przedstawiła w swoich wyjaśnieniach powódka, jakoby miało być widoczne iskrzenie przy przewodach elektrycznych na zewnętrznej linii energetycznej nie stanowi dowodu na to, iż awaria instalacji elektrycznej wewnętrznej była przyczyną pożaru. Pozwany nie przedstawił w toku sprawy dowodów na to, aby powódka w jakikolwiek sposób swoją bezczynnością lub działaniem przyczyniła się do powstania szkody i wybuchu pożaru.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany dokonał oszacowania wartości szkody powstałej w mieniu powódki na skutek pożaru. Przed oszacowaniem szkody likwidator dokonał oględzin spalonego budynku oraz pozostałych materiałów. W efekcie pozwany wypłacił powódce kwotę 44.497,07 zł. Powódka natomiast przedstawiła własną wycenę odniesionej szkody dokonaną przez A. K., który również dokonał oględzin spalonego budynku. Rzecznawca majątkowy ustalił wartość szkody na kwotę 222.984,96 zł. Strony w toku niniejszej sprawy wzajemnie kwestionowały wysokość szkody określonej przez przeciwnika procesowego. Z uwagi na stanowiska stron Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa, który ustalił wartość odniesionej przez powódkę szkody zgodnie z warunkami określonymi w treści o.w.u. Jak wynika z treści przedmiotowej opinii wartość szkody poniesionej przez powódkę wyniosła 74.578,32 zł. (opinia k. 288 – 290, kosztorys k. 291 – 330) W ocenie Sądu przedmiotowa opinia jest w pełni wiarygodna. Została wydana na podstawie całokształtu materiału dowodowego w sprawie jak również przy uwzględnieniu warunków ustalania wysokości odszkodowania określonych w o.w.u. Odliczenie od tak przedstawionej kwoty wartości podatku VAT, tak jak wnioskował o to pozwany, jest całkowicie nieuzasadnione i nie znajduje podstawy prawnej. W tym miejscu wskazać należy, iż żadna ze stron procesu nie kwestionowała powyższej opinii.

Przedmiotowy budynek był ubezpieczony w wartości rzeczywistej, a zatem jako należne odszkodowanie nie może być przyjęta wartość nowego budynku tylko wartość nowego budynku pomniejszona o stopień zużycia technicznego. Dom mieszkalny należący do powódki był budynkiem kilkudziesięcioletnim. Od 2000 r nie był remontowany. Od 2006 r nie był nawet zamieszkały. W chwili zakupu tego domu jego wartość razem z działką wynosiła 50.000 zł. Od chwili zakupu domu do chwili pożaru stan techniczny budynku nie poprawiał się, tylko wręcz przeciwnie - pogarszał. Wszystkie te okoliczności świadczą o tym, iż biegły sądowy w sposób właściwy określił wartość szkody poniesionej przez powódkę. Zniżenie wysokości odszkodowania dokonane przez pozwanego w toku likwidacji szkody nie znajduje żadnego merytorycznego uzasadnienia. Również wyliczenie wartości nowego budynku w nowoczesnej

technologii dokonane na zlecenie powódki przez rzeczoznawcę budowlanego nie znajduje uzasadnienia w treści o.w.u. i nie odzwierciedla wysokości rzeczywiście poniesionej przez powódkę szkody. Jeszcze raz podkreślić należy, iż powódka nie zawarła umowy ubezpieczenia opiewającej na wypłatę odszkodowania w wysokości równej wartości nowego budynku mieszkalnego. Tym samym jej oczekiwanie dotyczące wypłaty odszkodowania w pełnej kwocie sumy gwarancyjnej jest nieuzasadnione. Fakt, iż powódka jako sumę gwarancyjną wskazała kwotę 150.000 zł nie oznacza automatycznie, iż taka kwota ma powódce zostać wypłacona. W ubezpieczeniach dobrowolnych zasadą jest, że sumę ubezpieczenia deklaruje ubezpieczający i w jego interesie jest, aby suma ta odpowiadała wartości ubezpieczeniowej. Nawet jeżeli suma gwarancyjna jest wyższa od rzeczywistej szkody w ubezpieczonym mieniu to i tak odszkodowanie ubezpieczeniowe nie może przewyższać tej szkody, gdyż byłoby to bezpodstawne wzbogacenie, co jest niezgodne z istotą i celem ubezpieczeń majątkowych (art. 824¹Art. 824¹).

§ 1.

§ 1 k.c.).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał za zasadne ustalenie wysokości należnego powódce odszkodowania w kwocie określonej przez biegłego sądowego na 74.578,32 zł. Od tak ustalonej kwoty Sąd odjął kwotę 44.497,07 zł wypłaconą przez pozwanego w toku likwidacji szkody. Tym samym do uwzględnienia pozostała kwota określona w wyroku tj. 30.081,25 zł. W pozostałej części Sąd uznał żądanie powódki za nieuzasadnione i jako takie podlega ono oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 817 Art. 817.

§ 1.

§ 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W tej sprawie pozwany decyzje ustalającą wysokość odszkodowania podjął w dniu 8.12.2011 r. W toku niniejszej sprawy nie ujawniły się żadne nowe okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na ustalenie wysokości rzeczywistej szkody odniesionej przez powódkę. Tym samym żądanie powódki w zakresie ustalenia początkowego biegu należnych odsetek uznać należy za uzasadnione.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.

W zakresie kosztów procesu Sąd orzekł stosownie do treści rozstrzygnięcia o żądaniu głównym. Ponieważ żądanie powódki zostało uwzględnione jedynie w części (0,28%) Sąd na mocy art. 100 k.p.c. stosunkowo rozdzielił koszty procesu pomiędzy powódką a pozwanym. Po wzajemnym obrachunku poniesionych kosztów przez powódkę oraz pozwanego stosownie do wysokości uwzględnionego powództwa powstała kwota wskazana w wyroku. Jednocześnie Sąd nakazał pobranie na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych od pozwanego stosownie do wysokości uwzględnionego powództwa. Z uwagi na sytuację materialną powódki Sąd odstąpił od obciążania jej nieuiszczonymi kosztami sądowymi należnymi na rzecz Skarbu Państwa.